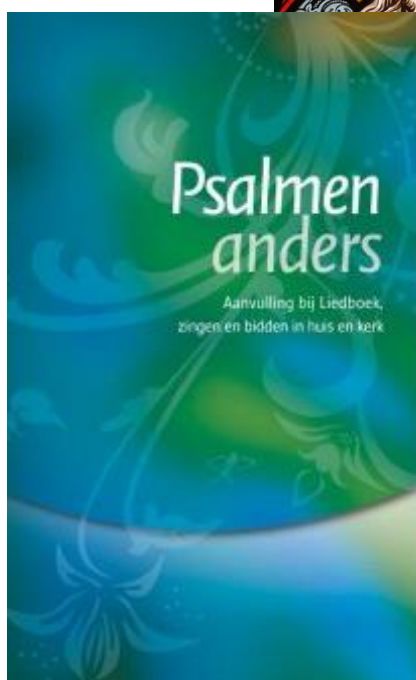

Lied

van de maand *maart* 2023:

De eersten zijn de laatsten

Liedboek 991

Lied van de Maand – maart 2023

Zie ze staan. Rugzakjes, het zwemvest bleef achter op het strand van Lesbos. **Zie ze staan** voor de poort van Ter Apel, kinderen, jongeren, vrouwen. **Zie ze staan** bij de Aldi, wrakke fietsen, afgetrapte schoenen, afgedankte jassen. Kinderen van Abraham, Hagar, Isaak, Jakob, Esau.

Zie ze staan, aan de oever van de Jabbok, zorgvuldig gerangschikt door vader Jakob. Kinderen voorop met blatende schapen, daarachter Lea en haar kroost. Met geschenken om oom Ezau gunstig te stemmen. En achteraan Jakob met Rachel dichtbij, de laatste die Ezau af mag pakken. **Zie ons zitten**, toeschouwers op de tribune in de comfort-zone. **Zie mij staan**, haantje de voorste als er wat te halen valt. **Zie Hem staan**, de mens, Ecce Homo, vernederd om verhoogd te worden. Nog veertig dagen, dan keert Hij alles om, de laatsten worden de eersten.

Het lied draagt als ondertitel: *van de twee broers.* Het sluit aan bij Genesis 33, de ontmoeting van Jakob en Esau aan de Jabbok. Doortrekkende ontheemden onderweg. Verzoening tussen broers. Dichter Willem Barnard neemt dit verhaal als aanleiding, maar wijst er over heen naar God:

*De eersten zijn de laatsten, wie nakomt gaat voorop,
zij moeten zich niet haasten, die leven van de hoop.*

Het komt er dus op aan, waar je in de rij staat, waar je plaats neemt aan de tafel (Lukas 14). In couplet 8 komt die conclusie ter afsluiting langs:

Kies dan de goede plaatsen en geef uw hart aan God.

In de tussenliggende coupletten geeft Barnard in zijn kenmerkende, prachtige taal aan hoe het omdenken van God in zijn werk gaat door de geschiedenis heen:

*De broeder kent de broeder als een die voor moet gaan
Zo staat het voorgeschreven, zo is het steeds voorzeggd,
Wie achter is gebleven krijgt eerstgeboorterecht (Genesis 33)*

Het is een les voor ons:

Gods moge ons behoeden, wij zien elkander aan. (2)

Ken ik mijn broeder als een die voor moet gaan? Of ben ik als Kain? (die verwijzing is hier ook duidelijk).

In de coupletten 4 en 5 klinken geschiedenissen uit het oude en nieuwe testament door:

- *Het onderste komt boven* (Jakobs ladder)
- *de torens vallen om* (Babel, grootheidswaan)
- *het woord is aan de doven* (wonderen van Jezus)
- *de waarheid aan de droom* (Jozef en zijn broers)
- *Wie later is geboren komt eerder aan de tijd* (David tot koning gezalfd)
- *wie lager thuisbehoren gaan hogerop vrijuit* (arme Lazarus)

Dit alles wijst op Gods orde, zijn plannen (6):

*Zo hoog zijn Gods gedachten, zij gaan de tijden door,
wie voor was blijft ten achter, wie achterbleef gaat voor.*

Zie ze staan, Jacob en Esau: ze worden broeders. **Zie ze staan**, ze kloppen bij mij aan de poort. **Zie mij staan**. Ik hoor de stem van de koning in Mattheus 25: 31. 'ik verzeker jullie, alles wat jullie gedaan hebben voor een van de geringste van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan.'

*Veracht dan niet de kleinen en die verloren zijn,
want God noemt hen de zijnen die laatstgeboren zijn. (7)*

In het liedboek (2013) staan twee liederen van Willem Barnard naast elkaar:

'De laatsten worden de eersten' bij Lukas 14:11 met als ondertitel: 'van de genodigden' (990)

En 'De eersten worden de laatsten' bij Genesis 33 met als ondertitel 'van de twee broers' (991).

Beide liederen zijn complementair aan elkaar. Ze kregen van Frits Mehrrens dan ook dezelfde melodie, een 'nederige' en ingetogen melodie. Kenmerkend zijn de korte melismen (twee noten die op één lettergreep gezongen worden). Ze geven de melodie iets gracieus. Zing het lied vooral niet te langzaam, melodieus en met ingetogenheid die bij de Veertigdagentijd past.

© Kerkpunt - Liturgie

- Bovenstaande tekst, geschreven door Henk Schaafsma, mag (met bronvermelding) overgenomen worden, in samenhang met het zingen van dit lied in de kerkdienst.
- Een uitgebreidere bespreking is te vinden in EREdienst jg. 50 nr. 1
- Begeleidingen: zie de begeleidingsbundel bij het Liedboek | Geluidsopname: [991 - De eersten zijn de laatsten - Liedboek Compendium](#)